

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio XI. Utrùm primus actus liber Voluntatis Divinæ erga Prædestinatos
sit intentio divinæ gloriæ ?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

SECTIO XI.

*Virum primus actus liber Volun-
tatis Divinae erga praedesti-
natos sit intentio divinae
gloriae?*

180. **S**UPPONENDUM est, nullum actum ne-
cessarium Voluntatis divinae esse ne-
cessarium praerequisitum ad nostram
praedestinationem. Probatur, quia
Deus per huiusmodi actus amat se ipsum, suasque
perfectiones intrinsecas, & juxta aliquos possibilia
simplici affectu; sed nullus ex his actibus est per
se requisitus ad praedestinationem: tum quia
non assignabitur modus aliquis specialis, quo
per se ad illam concurrat: tum etiam quia si
per impossibile non darentur tales actus, adhuc
posset dari nostra praedestinatio, cum in illa nulla
reperiretur repugnantia; ergo &c.
181. Dices: Requiritur per se Scientia simplicis Intel-
ligentiae necessaria; ergo etiam amor necessarius
ei correspondens. Respondeo negando conse-
quentiam; diversa ratio est, quia actus scientiae in-
servit praedestinationi, quatenus proponit obje-
cta voluntati, sine quo voluntas operari non po-
test: at verò actus amoris necessarius ad nihil ei
inservit, sed tantum per accidens se habet, ut patet
ex dictis. Neque obstat, quod ipsa scientia sit actus
necessarius; siquidem voluntas ad suos actus libe-
ros non requirit necessarium scientiam liberam; alio-
qui cum Scientia non sit libera, nisi quatenus sup-
ponitur actum liberum voluntatis, sequeretur, quod
supponeretur ad se ipsam, saltem mediate, quate-
nus supponeretur ad Scientiam, & ipsam Scientiam
supponeret ad se ipsam.
182. Dubium est: Utrum gloria divina fuerit pri-
mum motivum, quod Deus habuit, ut nos praedestinarer; seu fuerit finis nostrae praedestinationis?
Dico 1. Talis non fuit per se, & necessarium. Pro-
batur, quia cum nihil sit in nostra praedestinatione,
quod Deum necessitet ad talem actum, bene po-
tuit Deus simpliciter, & absolute nos praedestina-
re, quin eliceret eam liberam intentionem suae
gloriae; sed non ita posset, si ipsa intentio per se,
& necessarium requireretur ad praedestinationem;
ergo &c.
183. Dices: Ex nostra praedestinatione semper se-
queretur divina gloria; ergo &c. Respondeo ita
sequi, sed praeter intentionem, & veluti per acci-
dens quantum ad rationem formalem praedestina-
tionis: nam si per possibile, aut impossibile non se-
queretur, adhuc eodem modo posset dari nostra
praedestinatio quantum est ex se. Patet à simili, quia
etiam calor sequitur necessarium ex creatione Solis;
& tamen Deus poterat creare Solem ex sola inten-
tione lucis non attendendo ad calorem; sicq; ema-
natio ipsius caloris esset veluti per accidens ad eam
intentionem creationis Solis, & non per se, & ne-
cessarium requisita ad illum: unde similiter de intentio-
ne divina gloriae respectu nostrae praedestinationis.
184. Dico 2. De facto primus actus liber Dei in no-
stra praedestinatione fuit intentio gloriae divinae. Ita
P. Valent. 1. p. d. 1. q. 23. pun. 3. §. Sed superest. & pun.
4. §. Quinto certum est, & alii. Probatur primò ex
illo ad Ephes. 1. §. ibi: *Qui praedestinavit nos: ... in
laudem gloriae gratiae suae.* Et Iesai. 43. 7. *Et omnem,
qui invocat nomen meum, in gloriam meam creavi
eum.* Et ex Trid. sess. 6. cap. 7. ibi: *Huius iustifica-
tionis causa sunt finalis gloria Dei;* ergo &c.

Probatur secundò, quia Deus, cum ex om-
nibus ejus operibus gloria ei resultet, & eam in il-
lis intendat manifestare, omnia propter illam, &
semetipsum operatur, ita ut ipse sit finis cui & il-
lius gloria sit finis *cujus* juxta illud Proverb. 16. 4.
Universa propter semetipsum operatus est Dominus;
sed praedestinatio est unum, & praecipuum ex il-
lius operibus; ergo in illa primò intendit Deus
suam gloriam.

Oppones 1. Prius intenditur causa, quam ef-
fectus; sed nostra praedestinatio est causa gloriae
accidentalis in Deo; siquidem haec ex illa resultat;
ergo Deus prius intendit nostram praedestinatio-
nem, quam suam gloriam. Respondeo ad mino-
rem, nostram praedestinationem esse tantum me-
dium, seu instrumentum efficiens ad habendam
divinam gloriam; ipsam verò gloriam divinam esse
ejus finem, utpotè quae habetur per praedesti-
nationem, & non ex illa; cum autem finis inten-
datur prius, quam eligantur, & applicentur me-
dia, ideo prior est intentio divinae gloriae, quam
decretum nostrae praedestinationis.

Oppones 2. Si Deus prius intenderet suam gloriam
ut finem ultimum nostrae praedestinationis, seque-
retur amare nos, non amore amicitiae, sed concu-
piscitiae; siquidem referret nostram Beatitudinem
in suum commodum, qualis est divina gloria, in
quo consistit amor concupiscitiae; sed id non est
admittendum; Deus enim amat nos amore ami-
citiae, ideoque D. Thom. 2. secundae q. 132. art. 1.
*Deus, ait, gloriam suam non querit propter se, sed
propter nos;* ergo prius intendit nostram Beatitu-
dinem, quam suam gloriam. Respondeo negan-
do sequelam; nam Deus amando nos propter se,
& ad se nos ordinando, nobis communicat seip-
sum summum bonum, commodum, & utilitatem,
ideoque nos amat verà amicitia, quod voluit D.
Thom. quando dixit, Deum non querere suam
gloriam propter se, sed propter nos, id est, qua-
rit nostram, & non suam utilitatem, cum Deus
in se, & ex se habeat totam utilitatem, & quid-
quid boni est, aut esse potest, solumque in sua
gloria nostrae utilitati consulat. Et si ei accrescit
illa major gloria accidentaliter, quam non haberet,
si non esset nostra praedestinatio, inde etiam stat
nostra utilitas praesupposita in medio assumpto ad
ipsam gloriam, qualis est nostra praedestinatio.

Oppones 3. Finis ultimus debet excedere om-
nes alios, qui sunt propter illum; sed non ita ex-
cedit gloria illa accidentaliter Dei resultans ex nostra
praedestinatione; siquidem est minus perfecta,
quam unio hypostatica, quae ad illam ordinatur;
ergo illa non est finis ultimus in serie praedestina-
tionis. Respondeo majorem esse veram de solo fi-
ne ultimo cui, & non de fine *cujus*, qui saepe est in-
ferior. Patet in rebus creatis, & earum usu, illae
enim sunt praestantiores ipso suo usu, & tamen ad
illum ordinantur ut ad finem ultimum *cujus*, qua-
rum finis ultimus cui est homo illis utens, & illis
perfectior, quod sufficit, ut verè dicatur, quod
semper minus perfecta ordinatur ad perfectiora:
cum autem Deus sit finis cui, & ejus gloria sit fi-
nis *cujus*, bene potest ad eam ordinari unio Hyposta-
tica, licet in se sit nobilior.

Difficultas est: Utrum Deus prius decreverit
creare naturam rationalem, quam eam glorifica-
re? Negativè. Ita P. Soar. lib. 1. de praedest. cap. 6.
num. 12. P. Vassq. 1. p. d. 82. cap. 5. n. 18. & alii. Pro-
batur primò, quia eodem signo, quo creatura ra-
tionalis ordinatur ad esse, ordinatur ad illud prop-
ter suum finem primum; siquidem ordinatur
à per-

à perfectissimo agente intellectuali, qui solum operatur ex fine primario perfectissimo; sed finis primarius supernaturalis creaturæ rationalis est ejus glorificatio; ergo eodem signo, quo Deus eam ordinavit ad esse, ordinavit etiam illam ad ipsum esse propter suam glorificationem; consequenterque non prius habuit decretum de illius creatione, quam de illius glorificatione.

190. Probat secundò, quia Deus non aliter voluit fieri hominem, nisi ad eum finem, ut gloriam consequeretur; nec aliter voluit fieri gloriam, nisi ut ab homine possideretur; cum gloria sit finis *cujus*, seu perfectio hominis, & homo sit finis *cui*, seu subiectum ipsius gloriæ; ergo neque prius decrevit producere hominem, quam gloriam; neque prius gloriam, quam hominem, sed eodem signo utriusque existentiam decrevit, ita tamen ut voluntas circa hominem fuerit efficax; simplex autem & inefficax circa gloriam, prout infra dicemus. Confirmatur, quia eodem signo, quo Christus Dominus fuit ordinatus ad esse, fuit etiam ordinatus ad tale esse, nempe ad esse Filii Dei naturalis; ergo etiam eodem signo, quo homo fuit ordinatus ad esse, fuit ordinatus ad tale esse, nempe possessoris Dei.

191. Argues 1. Primum decretum glorificandi naturam rationalem fuit inefficax; alioqui omnia illius individua consequerentur gloriam; sed decretum inefficax non involvit existentiam rei; ergo &c. Resp. decretum illud fuisse inefficax ex parte creatorum, quatenus non acceptarunt, quod Deus illis tribuit dependenter à libera earum voluntate; fuisse tamen efficax ex parte Dei; siquidem per illud obligavit se Deus præbere omnia necessaria ad salutem, quæ ab eo tantum dependerent, quorum cum primum sit earum existentia, quam ab ipso solo Deo habent per creationem, idè hæc in illo decreto fuit à Deo efficaciter intenta, licet non ita fuerit intenta omnibus salus, quam Deus in illo decreto dependenter ab earum libera voluntate decrevit, idèque ineffaciter, ut infra dicemus.

192. Argues 2. Deus prius decrevit naturam rationalem ex illius fine naturali, & postea illam ordinavit ad supernaturalem; neque enim repugnat rem intendere ob unum finem, & postea ad alium ordinare; sed in eo primo decreto non potuit non decernere ejus existentiam, utpote sine quâ non posset consequi ipsum finem naturalem; ergo prius hanc, quam ejus glorificationem decrevit. Respondeo negando majorem, ad cujus probationem dicimus esse veram de fine secundario, non autem primario; esset enim aliquis inordinatio in Deo non admittenda intendere prius finem secundarium, omisso primario, dato quod ad illum res erat ordinanda: cum autem glorificatio sit finis primarius creaturæ rationalis, ad quem illa erat ordinanda, ob illum fuit à Deo primariò intenta. Accedit, quod ipse finis primarius, nempe Beatitude supernaturalis substituit loco finis naturalis creaturæ rationalis, idèque hæc propter illam fuit primariò intenta.

193. Argues 3. Deus primariò intendit suam gloriam ex creatione naturæ rationalis, ut patet ex supra dictis; sed non potuit sic intendere, quin involveret ejus existentiam, sine qua ipsa creatura est nihil; ex nihilo autem nulla est Deo glorificatio; ergo &c. Respondeo illam gloriam fuisse quidem à Deo intentam, non tamen ex nuda creatione, sed ex hac & ex glorificatione ipsius creaturæ, quæ sunt simul, licet illa gloriæ divinæ intentio sit prior,

Tom. I.

quatenus est de gloria divina habenda per hominem glorificatum.

194. Argues 4. Si Deus ex intentione glorificandi Petrum v. g. decerneret ejus existentiam, sequeretur hanc esse effectum prædestinationis; siquidem nihil aliud est esse effectum prædestinationis, quam procedere ex illius intentione; sed existentia, cum sit res naturalis, non potest esse effectus prædestinationis; ergo &c. Respondeo negando sequelam: tum quia illa intentio non est prædestinatio, sed simplex affectio generalis eam antecedens, ut infra dicemus: tum etiam, quia si esset effectus, esset intenta post glorificationem, cum tamen ita non sit, sed simul, ut supra diximus.

195. Argues 5. Quod est prius in executione, fuit posterius in intentione; sed existentia naturæ rationalis est prior in executione, glorificatio autem illius est posterior; ergo hæc in intentione fuit prior, illa verò posterior; consequenterque non fuerunt simul intentæ in eodem signo. Respondeo majorem esse veram inter finem & media, quæ illum non componunt intrinsecè, sed sunt tantum causæ extrinsecæ efficientes illius consecutionem: non ita tamen inter subiectum, & finem formalem, ex quibus simul componitur intrinsecè finis totalis: talis autem est persona prædestinata, & gloria, ad quam prædestinatur; hæc enim est finis *cujus*, & illa finis *cui*: unde licet in tempore prius producat personam, quam gloriam, non idè prius amatur in æternitate gloria, quam persona, cum ametur tali personæ; neque enim amatur gloria in abstracto, sed in concreto, id est alicui personæ, cujus est forma; cum nullus possit amari, ut sit Beatus, quin etiam ametur, ut sit, sive ut existat, sicque eodem signo, & per eandem voluntatem.

196. Argues 6. Intentio de glorificanda natura rationali respicit ejus operationes, quales sunt visio, & amor, à quibus glorificatur; sed non potest illas ita respicere, quin præsupponat existens ipsum subiectum operans; ergo &c. Respondeo ad minorem non posse ita respicere in executione facta in tempore extra causas: posse tamen in intentione habitâ in mente supremi artificis, qui potest per modum unius finis totalis intendere simul ipsam naturam, & gloriam habendam, seu conjunctum ex natura, & gloria.

197. Argues 7. Prioritas, quæ reperitur inter objecta, reperitur etiam inter actus divinos quoad nos; sed in natura glorificata prior est ipsa natura ut causa materialis, quam gloria, quæ est illius forma; ergo &c. Respondeo majorem esse veram, quando prioritas illa ex objectis refunditur etiam in actus ob aliquam specialem rationem, ut refunditur ex fine & mediis; ac ex meritis, & præmio: nam cum finis non moveat, nisi ut amatus; neque media proficiant ad finem, nisi ut electa, idè sicut finis est prior, & causa mediorum, ita intentio finis est prior, & veluti principium electionis mediorum; idemque similiter de merito, & præmio: at verò cum non ita se res habeat in causis physicis realibus respectu effectuum; neque in materialibus respectu formarum, idè necesse non est, quod prius intendatur, sed possunt simul amari, & intendi.